

VRTEC BLED

Trubarjeva cesta 7, 4260 BLED

☎: 04 576 54 70, 040 601 530

✉: vrtec.bled@vrtec-bled.si

🌐: www.vrtec-bled.si

PRVIČ V VRTEC

VELIKA ŽIVLJENJSKA PRELOMNICA

Vključitev otroka v vrtec predstavlja tako za otroka kot tudi za celotno družino veliko spremembo. Običajno je otrok z vstopom v vrtec prvič za dlje časa ločen od oseb, na katere je najbolj navezan, in potrebuje čas, da se navadi na številne novosti: nove osebe, nov prostor, nov dnevni ritem, pravila ...

Otroci se na te spremembe zelo različno odzovejo – nekateri se novemu okolju hitro prilagodijo, večina otrok pa se vsaj kratek čas nekoliko drugače obnaša. Rečemo, da otroci kažejo različne prilagoditvene težave, ki pa so povsem običajne in normalne. To, koliko časa bo otrok potreboval, da se bo privadil na vrtec, in kako bo reagiral, je odvisno od različnih dejavnikov:

- otrokove starosti: mlajši otroci praviloma potrebujejo več časa in tudi kažejo več težav pri prilagajanju;
- otrokovih osebnostnih lastnosti: nekateri otroci so že »po naravi« bolj odprti za novosti, različne izkušnje, so bolj radovedni, drugi pa bolj plašni, zadržani, potrebujejo več časa, da sprejmejo spremembe in se navadijo na novosti,
- doživljanja staršev: nekateri starši vključitev otroka v vrtec povezujejo z izgubo, drugi so zelo zaskrbljeni in ta svoja občutja prenašajo na otroka, kar lahko tudi vpliva na potek otrokovega prilagajanja na vrtec;
- značilnosti okolja/vrtca: strokovni delavci vrtca se zavedamo velike pomembnosti uvajalnega obdobja in se na uvajanje novih otrok še posebej pripravimo.

Izkušnje kažejo, da se večina otrok v času enega meseca že relativno dobro prilagodi novemu okolju. Starši in strokovni delavci v vrtcu moramo različna otrokova vedenja, ki so prilagajanje na spremembe, sprejemati z veliko mero potrpežljivosti in razumevanja. Otrok bo tako postopoma pridobil občutek varnosti v vrtcu in pa zaupanje, da bodo starši kljub kratkotrajni ločitvi prišli ponj.

Nekatere značilnosti otroka, mlajšega od treh let:

Otroka, mlajšega od treh let, lahko pripravimo na spremembe le s postopnim uvajanjem le-teh.

Otrok je čustveno navezan na svoje starše. Želi jih imeti v svoji bližini, še posebno v novem okolju.

Otrok se počuti najbolj varno, ko je v znanem okolju, v bližini svojih staršev in ko življenje teče po ustaljenem redu.

Otrok doživlja svet okoli sebe tudi skozi doživljanje najbližjih (če je strah mamo, je strah tudi njega).

Nekatere značilnosti otrok po tretjem letu starosti:

Lažje se navežejo na osebe izven družine.

Sposobni so si predstavljati osebe in stvari, ki niso prisotne.

V igri iščejo stike z vrstniki.

Svoje potrebe in želje zmorejo izraziti tudi že z besedami.

Prizadevajo si razumeti svet okrog sebe in ga obvladovati.

Pri uveljavljanju svoje volje so vztrajnejši.

Sposobni so se pogovarjati o svojih čustvih in čustvih drugih, vendar imajo še težave pri obvladovanju svojih čustev (trma, jeza...).

PRILAGODITVENE TEŽAVE

Odzivi otrok na nove okoliščine so lahko zelo različni:

Se hitro prilagodijo novim okoliščinam;

Imajo normalne prilagoditvene težave: ob ločitvi jokajo, se držijo staršev, so občutljivi, nemirni in utrujeni, težje zaspijo in slabše jedo, lahko tudi odklanjajo starše. Takšne težave se lahko pojavljajo tudi ves mesec;

Nekateri otroci se odzivajo tako, da zbolijo (bolezni dihal in prebavil);

Nekaj otrok je tudi takšnih, ki se zelo težko prilagodijo novim razmeram; takrat se obrnite na vzgojiteljico ali svetovalno delavko v vrtcu;

Včasih se težave pojavijo kasneje in ne takoj ob vstopu v vrtec, ampak hitro minejo.

Vsak otrok svojo stisko in doživljanja ob prilagajanju na vrtec izraža na svoj način, običajno pa so ta različna vedenja pri otroku le prehodna. Pomembno je, da starši ne obupajo in prekinejo uvajanja (razen zaradi bolezni), saj vsaka prekinitev pomeni ponoven začetek uvajanja. Otrok bo v času uvajanja potreboval več starševske potrpežljivosti, pozornosti in nežnosti, saj bo skušal nadoknaditi vašo odsotnost, kar je lahko za vas zelo naporno.

Kako se torej lahko kažejo prilagoditvene težave pri otrocih?

Zjutraj:

- doma se upira in noče v vrtec;
- v vrtcu se vas oklepa, joče in ne želi, da bi odšli;
- brca, otepa z rokami.

V skupini:

- se ne vključuje v igro, samo opazuje, ne želi kontakta z vzgojiteljem in ostalimi otroki;
- je občutljivejši, vsaka sprememba ga hitro vznemiri;
- je neprijazen do drugih otrok;
- odklanja hrano in spanje;
- ponovno začne lulati in kakati v hlačke.

Ob prihodu staršev:

- ponovno joka;
- odklanja kontakt s starši, kot da vam zameri.

Doma:

- je bolj razdražljiv, občutljiv, zahteven;
- ne želi govoriti o vrtcu;
- lahko je bolj neješč, ima prebavne motnje;
- je zaspan, veliko spi;
- upade mu fizična kondicija, je manj odporen in zato bolj dovzeten za razne bolezni.

(Pozor: otroci običajno ne izkazujejo vseh težav, temveč jih opazimo le nekaj ali pa se kažejo težave zelo različno.)

KAKO LAHKO POMAGATE OTROKU IN SEBI?

Če niste prepričani o vključitvi otroka v vrtec ali vam odhod otroka v vrtec povzroča skrbi, se lahko posvetujete s svetovalno delavko vrtca, z vodjo vrtca ali z vzgojiteljico.

Priporočamo vam, da se nekaj dni preden boste z otrokom prvič prišli v vrtec, srečate s svojo vzgojiteljico. Pogovorite se o dosedanjem varstvu, kako navezuje stike z odraslimi in otroki, kako se odziva v novih situacijah, njegovih navadah, najljubših igračah, igrah in drugih posebnostih. Opozorite tudi na morebitne zdravstvene posebnosti, pa tudi vprašajte, kar vas še posebej zanima.

Pogovorite se tudi o samem poteku uvajanja:

Kdo in kdaj bo prihajal z otrokom v vrtec, koliko časa bo prve dni v vrtcu, kakšna bo vaša vloga v igralnici, kako se boste poslovili, kdaj boste izmenjali informacije z vzgojiteljico in oblikovali dogovore za naprej...

Ustrezno sodelovanje med vzgojiteljem in pomočnikom vzgojitelja v oddelku ter starši je izredno pomembno za čim boljše uvajanje otroka v vrtec.

ZAKAJ POSTOPNO UVAJANJE IN NA KAJ VELJA BITI ŠE POSEBEJ POZOREN?

Starši si morate za uvajanje otroka v vrtec vzeti čas (nekaj dni dopusta), saj otroka ne boste mogli že prvi dan pustiti samega v vrtcu. Prvi dan boste – v skladu z dogovorom z vzgojiteljem – otroka pustili v vrtcu le krajši čas (nekaj minut ali pa kakšno uro) ali pa boste morda ves čas skupaj z njim v skupini. Ključno je namreč, da je čas med vašim odhodom in prihodom dovolj kratek, da lahko otrok ta dva dogodka poveže, saj bo tako v prihodnjih dneh lažje zaupal, da boste potem, ko boste odšli, ponovno prišli ponj.

Čas samostojnega bivanja otroka v vrtcu boste potem postopoma lahko podaljševali, pri tem vam bo otrokov vzgojitelj v pomoč s svojim znanjem in izkušnjami. Pomembno pa si je zapomniti, da ni priporočljivo v prvih dneh oz. v prvem tednu otroka puščati v vrtcu cel dan, tudi če otrok ne kaže prilagoditvenih težav. Nekateri otroci namreč v začetku ne reagirajo na spremembe ali pa stisko doživljajo le v sebi, težave pa se pokažejo šele kasneje.

Otroku omogočite, da s seboj v vrtec prinese tudi svojo ljubkovalno igračo, dudo ali drugi predmet, ki mu veliko pomeni in s katerim se bo lahko potolažil.

V primeru, da otrok zboli v času uvajanja in je zato dalj časa odsoten, se z vzgojiteljem dogovorite o poteku ponovnega uvajanja otroka v vrtec.

Otrok bo v času uvajanja potreboval tudi več vaše pozornosti v popoldanskem času – čeprav se je npr. pred tem že sam za določen čas zaigral, se vas bo morda prve dni uvajanja oklepal in bolj iskal vašo družbo. Možno pa je tudi, da vas bo zavračal in kazal, da vam zameri, vendar naj vam to ne vzame poguma pri uvajanju.

Kasneje je pomemben tudi stalen ritem prihodov v vrtec in odhodov, saj tako otrok pridobi občutek varnosti in zaupanje.

PRED VSTOPOM V VRTEC

Prvi, ki se morate pripraviti na otrokov vstop v vrtec, ste starši. Nekateri starši namreč vključitev otroka v vrtec doživljajo prav zastrašujoče, dvomijo o pravilnosti te odločitve, imajo različne pomisleke in strahove. Če tudi starši doživljate stisko, je prav, da se o tem pogovorite z otrokovim bodočim vzgojiteljem, lahko pa se obrnete tudi na svetovalno službo vrtca. Zelo pomembno je, da starši sami sprejmete vrtec, pridobite zaupanje in da vrtca ne doživljate negativno, saj ta svoja občutja, kot smo že omenili, prenašate na otroka.

Starši lahko že pred vključitvijo tudi sami prispevate k boljši pripravi otroka na vrtec.

V nadaljevanju je nanizanih nekaj praktičnih idej in predlogov, kaj lahko storite.

- Z otrokom se pogovarjajte o tem, da bo šel v vrtec, opišite, kaj bo tam počel, sprehodite se z njim mimo vrtca. Pri tem bodite pozorni, da vrtec predstavljate v pozitivni luči. Povsem neprimerno je, da otroke z vrtcem ustrahujete (npr. »Če ne boš priden, te bomo dali pa v vrtec.«). Lahko pa otroku tudi preberete kakšno otroško slikanico o vrtcu.
- Otroku povejte, da v vrtcu ne boste skupaj z njim. Pojasnite mu, da morate biti v službi, delati, še posebej pa poudarite, da bo v vrtcu vsak dan samo nekaj časa in da ga boste nato prišli iskat. Otrok bo v začetku potreboval veliko zagotovil, da boste vedno prišli ponj. Nikar ga ne ustrahujte, da ne boste prišli ponj, če ne bo priden ali če ne bo ubogal, če bo jokal.
- Z otrokom se pogovarjajte o njegovih morebitnih strahovih in skrbah v zvezi z vrtcem. Njegova vprašanja vzemite resno in ga skušajte potolažiti, vendar mu ne dajajte lažnih obljub (npr. če ima otrok v vrtcu še bratca in ne bosta skupaj v skupini, mu nikar ne govorite, da bo skupaj z bratcem v vrtcu, saj bo otrok sicer izgubil zaupanje v naše besede).
- Pred uvajanjem in v času uvajanja bodite pozorni na to, da v otrokovem življenju ne bo še drugih dodatnih sprememb. V tem času npr. ne jemljite dude, ne odvajajte ga od plenice, ne spreminjajte otrokovega domovanja, družinskih navad...

Spoštovani starši, vsi v vrtcu želimo, da bi se vi in vaš otrok pri nas kar najbolje počutili, zato upamo, da bo obdobje uvajanja potekalo uspešno.

Kolektiv vrtca